

ФІЛІПЕНКО ТЕТЯНА В'ЯЧЕСЛАВІВНА

проф. кафедри права та публічного адміністрування
Маріупольського державного університету,
д-р наук з держ. управління, проф.

ЗАПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ТА НОРМ ЄС У ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Приведення державної служби у відповідність до міжнародних стандартів та норм ЄС є одним із ключових напрямків забезпечення її якості, результативності, ефективності та дієвості.

Європейські стандарти публічного управління це принципи та норми формування та реалізації політики, вимоги до систем управління, що спільно створюють принципи добровільного й постійного їх використання з метою наближення до сталонної моделі побудови й реалізації сучасної публічної влади, орієнтованої на людину [1].

Європейські стандарти державної служби – це вимоги до організації, функціонування, структури та управління системою державної служби держав-членів ЄС, встановлені законодавством, та є результатом неформальної співпраці, спрямованої на забезпечення реалізації місії ЄС, цілей та завдань, викладених в установчих договорах [2].

Передумовами спільного розвитку державної служби ЄС, заснованого на підходах сучасного менеджменту, стали: трансформація концепцій державного управління; Public-Private Partnerships; соціальний діалог як засіб забезпечення збалансованості розвитку публічного і приватного ринків праці в рамках ЄС; впровадження інструментарію CAF; гуманізація управлінського сектору та забезпечення його гнучості на основі теорії New public management [2].

Розвиток української державної служби повинен відбуватися у відповідності до міжнародних та європейських стандартів праці та соціальних прав і основних свобод людини, демократичних стандартів та норм управління; стандартів електронного уряду, стандартів управління якістю, стандартів управління людськими ресурсами, стандартів безперервної освіти, стандартів щодо доброчесності.

Запорукою такому розвитку є обставина, що Україна приєдналася до основних міжнародних договорів в галузі трудових і соціальних прав, ратифікувала Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, Конвенцію Міжнародної організації праці про підтвердження ратифікації про рівне ставлення і рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок: трудящі із сімейними обов'язками, Міжнародну конвенцію ООН про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, Конвенцію про

захист прав і основних свобод людини, Конвенцію про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. Також, Україна приєдналася до 20 статей при необхідних 16, а також до усіх необхідних 64 пунктів Європейської соціальної хартії. Україна ратифікувала Конвенції МОП, що регулюють право на працю [3].

Запровадження належного врядування в Україні неможливе без застосування міжнародних стандартів електронного урядування, які визначені в міжнародних актах про функціонування інформаційного суспільства та є обов'язковими для держав-членів, а саме: Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства, прийнята лідерами країн G8 22 липня 2000 року [4]; Директива 1999/93/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про систему електронних підписів, що застосовується в межах Співтовариства» від 13 грудня 1999 року [5]; Типовий закон ЮНІСІТРАЛ «Про електронні підписи», прийнятий Комісією ООН 5 липня 2001 року [6]; Декларація про європейську політику у галузі нових інформаційних технологій, прийнята Комітетом міністрів Ради Європи 6 травня 1999 року [7] тощо.

Належне врядування передбачає створення громадянського суспільства, соціального діалогу, розвиток державно-приватного партнерства, впровадження стандартів управління якістю та стандартів управління персоналом (Total Quality Management – TQM) «система тотального управління якістю» [8], стандарти серії ISO 9000 [9], CAF (Common Assessment Framework) [10], SA 8000 «Social Accountability» «Соціальна відповідальність» [11], «Investors in People» «Інвестори в людей» [12] та ін.).

Належне врядування в Україні можливе за умови посилення підзвітності державних службовців, створення систем освіти, підвищення кваліфікації за питаннями прав людини та належного врядування, посилення відповідальності державних службовців за корупцію та економічну злочинність та порушення прав людини.

Впровадження європейських освітніх стандартів на державній службі передбачає освіту протягом життя дорослим, підвищення функціональної грамотності населення похилого віку та їх здатності ефективно виконувати професійні та соціальні функції. Європейською комісією визначено навчання впродовж життя частиною Європейської стратегії зайнятості, як комплексну навчальну діяльність, яка постійно впроваджується з метою вдосконалення професійних знань, навичок та компетенцій. Таким чином, навчання впродовж життя стає необхідною і дедалі важливішою частиною сучасних систем освіти [13, с. 5].

З метою інтеграції України в Єдиний європейський освітній простір, прийнято низку законодавчих актів, забезпечення якості освіти дорослих та навчання впродовж життя, а саме: Національна рамка

кваліфікацій [14], Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [15], закони України «Про професійний розвиток працівників» [16], «Про вищу освіту» [17] тощо.

Отже, Україна ратифікувавши Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом та затвердивши Стратегію сталого розвитку «Україна-2020», визначила шлях до сталого розвитку, структурних реформ та підвищення рівня життя населення, забезпечення їх трудових та соціальних гарантій.

Узгодження законодавства про державну службу з міжнародними та європейськими стандартами є важливою умовою підтримки цінностей ЄС, наближення державної служби до європейських принципів у країнах-кандидатах, принципів належного врядування, які закріплені в рішеннях Ради Європи, які сприятимуть подальшому вступу України до ЄС [18, с. 72].

Серед міжнародних стандартів та норм ЄС, що заслуговують на першочергове запровадження в діяльність державної служби України, відзначаються стандарти:

- поваги до трудових та соціальних прав, основних свобод; стандарти демократичного або належного управління;
- електронного врядування, стандарти управління якістю;
- управління персоналом;
- цілісності;
- створення єдиного європейського освітнього простору;
- безперервної освіти.

Список використаних джерел

1. Шаров Ю. П., Чикаренко І. А. Європейські стандарти публічного управління: проекція на муніципальний рівень. *Державне управління та місцеве самоврядування* : зб. наук. праць. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2010. Вип. 1 (4). С. 295–304.

2. Чехосєва Н. М. Стандарти державної служби України: сучасний рівень та потреба в запозиченні європейського досвіду. URL: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21CO (дата звернення 15.04.2021).

3. Програма інтеграції України до Європейського Союзу. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/n0001100-00> (дата звернення 15.04.2021).

4. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства : міжнародний документ від 22.07.2000. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/998_163 (дата звернення 15.04.2021).

5. Директива 1999/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради «Про систему електронних підписів, що застосовується в межах Спів-

товариства» : міжнародний документ, Вимоги [...] від 13.12.1999 р. № 1999/93/ЄС. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_240 (дата звернення 15.04.2021).

6. Типовий закон ЮНІСІТРАЛ «Про електронні підписи» : Закон від 05.07.2001 р. URL: <http://ukraine.uapravo.net/data/base46/ukr46910.htm> (дата звернення 15.04.2021).

7. Декларація про європейську політику у галузі нових інформаційних технологій : міжнародний документ від 06.05.1999.

8. TQM – Total Quality Management – філософія всеобщого управління качеством. URL: <http://www.progressive-management.com.ua/glossary-management/57-tqm-total-quality-management> (дата звернення 15.04.2021).

9. Управління задля досягнення сталого успіху організації. Підхід на основі управління якістю : (ISO 9004 : 2009, IDT) : ДСТУ ISO 9004 : 2012. на заміну ДСТУ ISO 9004 : 2001. чинний від 01.05.2013. Київ : Мінекономрозвитку, 2013 (Національний стандарт України).

10. Maslov D. Measuring Quality of Management System through Application of the Common Assessment Framework (CAF model). *Journal of international scientific researches*. 2015. Vol. 7, № 1–2 (22–23). P. 12–18.

11. Міжнародний стандарт. Соціальна відповідальність (SA8000). міжнародний документ від 01.10.2007 (SA8000:2001). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/n0015697-07> (дата звернення 15.04.2021).

12. Міжнародний стандарт. Investors in People. URL: <https://www.investorsinpeople.com/iip-standard> (дата звернення 15.04.2021).

13. Концептуальна модель служб (центрів) супроводу процесу безперервної освіти державних службовців: діагностичні, психологічні, науково-дослідні та методичні рекомендації. Київ : ПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. 97 с.

14. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341. *Офіційний вісник України*. 2011. № 101. Ст. 3700.

15. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : Указ Президента України від 25.06.2013 р. № 344/2013. *Офіційний вісник України*. 2013. № 50. Ст. 1783.

16. Про професійний розвиток працівників : Закон України від 12.01.2012 р. № 4312-VI. URL: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4312-17 (дата звернення 15.04.2021).

17. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. №1556-VII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 15.04.2021).

18. Прудіус Л. В. Гармонізація державної служби України з міжнародними стандартами та нормами ЄС. *Аспекти публічного управління*. 2016. № 6–7. С. 66–76.

Зміст

Авсієвич А. В. Історія розвитку арбітражу як способу вирішення спорів	3
Анциферова Э. Ю. Гарантии свободы мнений и выражений в Европейском союзе.....	7
Байдюк І. І. Форми взаємодії державної прикордонної служби України з правоохоронними органами	9
Бойко Т. А. Регламентация права на евтаназию: европейський досвід та перспективи для України	14
Бориславська М. В. Перспективи розвитку інституту опіки та піклування в Україні.....	17
Бригінець О. О. Актуальні аспекти боротьби з «білокомірцевою» злочинністю в Україні	21
Вавринчук М. П., Задворна В. М. Права людини та їх реалізація в Україні	23
Вальчук А. М. Роль християнства у формуванні давньоукраїнських правових ідей	28
Волкова С., Мелех Л. В. Проблема безробіття в Україні.....	31
Галус О. О. Організаційно-правові гарантії конституційного права на соціальний захист.....	33
Герц А. А. Правове регулювання репродуктивного клонування людини	37
Голдзіцький К. А. Практичні питання оскарження повідомлення про підозру.....	39
Головач О. А. Правова характеристика принципів надання публічних послуг	42
Гудель В. В. Отдельные вопросы правового регулирования трудовых отношений в Беларуси	45
Даценко О. Ф. Проблеми інтеграції та диференціації екологічного права України	49
Довгань В. І., Пунда О. О. Правові засади здійснення відеоконтролю на митному кордоні України	53
Дурман М. О., Лінецька Я. М. Запровадження інформаційних систем в податкову сферу як результат гармонізації законодавства України та ЄС.....	56

Подлісна К. С., Вавринчук М. П.

Конституційна скарга як інститут демократії в Україні:
деякі аспекти впровадження 159

Проніна О. В.

Проблеми захисту прав власників земельних ділянок на території АПК..... 162

Ремська О. Ю.

Вдосконалення функціонування комітетів Верховної Ради України..... 166

Рижук І. В.

Функціонування політичних партій в Україні:
недоліки та шляхи удосконалення..... 170

Роне А. П.

Порушення недоторканості житла:
соціальна обумовленість криміналізації 173

Рябовол Л. Т.

Організація прокуратури в країнах ЄС: досвід для України 176

Сердечна І. Л.

Патронат над дітьми: деякі питання 180

Сисосва І. М.

Категорії компаній та груп країн ЄС..... 184

Сторожилова У. Л., Сторожилів Г. М., Сторожилів П. М.

Гармонізація законодавства України з міжнародним публічним
та приватним правом Європейського Союзу..... 188

Спесівцев Д. С.

Нотатки до проекту закону про гарантування речових прав
на об'єкти нерухомого майна,
які будуть споруджені в майбутньому (№ 5091) 190

Урлапова О. Я.

Сучасний стан та динаміка шахрайств з нерухомістю в Україні 194

Філіпенко Т. В.

Запровадження міжнародних стандартів та норм ЄС
у діяльність державної служби України 196

Філіппова В. Д.

Рессо як складова права міжнародної безпеки..... 200

Хороша М. В.

Реформування парламенту відповідно до дорожньої карти Пета Кокса 203

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ПРАВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Збірник тез доповідей
Всеукраїнської наукової конференції
17 квітня 2021 р.

Хмельницький

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Хмельницький національний університет
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького
Громадська організація «Подільська правова ліга»

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ПРАВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Збірник тез доповідей
Всеукраїнської наукової конференції
17 квітня 2021 р.

Хмельницький

УДК 34(477):341
Г20

*Рекомендовано до друку науково-технічною радою
Хмельницького національного університету,
протокол № 5 від 30.04.2021 р.*

Подані тези доповідей Всеукраїнської наукової конференції «Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу» (17 квіт. 2021 р., м. Хмельницький).

Розглянуті проблеми адаптації конституційного, адміністративного, цивільного, господарського, податкового, кримінального, митного, іншого вітчизняного законодавства в контексті стандартів ЄС.

Спрямовано на залучення юридичних фахівців для стимулювання і підтримки наукової діяльності правничої спільноти України.

Редакційна колегія:

Вавринчук М. П. – канд. політ. наук, зав. кафедри права ХНУ;

Когут О. В. – канд. юрид. наук, доц. кафедри права ХНУ;

Лучковська С. І. – канд. юрид. наук, доц. кафедри права ХНУ

Матеріали подані в авторській редакції.

*Відповідальність за зміст, автентичність цитат
та правильність посилань несуть автори*

Г20   **Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу** : зб. тез доповідей Всеукраїнської наукової конференції, 17 квітня 2021 р. (м. Хмельницький). Хмельницький : ХНУ, 2021. 209 с. (укр., рос.).

ISBN 978-966-330-393-2

Висвітлено проблеми адаптації конституційного, адміністративного, цивільного, господарського, податкового, кримінального, митного, іншого вітчизняного законодавства до стандартів ЄС. Окреслено перспективи розвитку правничої науки в умовах євроінтеграції.

Для науково-педагогічних працівників, студентів та аспірантів юридичних спеціальностей, практикуючих юристів, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування.

УДК 34(477):341

ISBN 978-966-330-393-2

© Автори доповідей, 2021

© ХНУ, оригінал-макет, 2021